

INFORMACJE

Weronika Weems

weronika.weems@gmail.com
CAfA Executive Officer, Legal Counsel
P.O. Box 21075
3001 AB Rotterdam
The Netherlands

Sąd Arbitrażowy ds. Sztuki (Court of Arbitration for Art – CAfA): Webinar na temat rozwiązywania sporów artystycznych za pomocą alternatywnych metod rozstrzygania sporów – perspektywy i wyzwania w Polsce i na świecie

26 września 2023 r., o godz. 17:00 odbył się online webinar pod tytułem: „Sąd Arbitrażowy ds. Sztuki (CAfA): Rozwiązywanie sporów artystycznych za pomocą alternatywnych metod rozstrzygania sporów – perspektywy i wyzwania w Polsce i na świecie”. Czołowi eksperci z dziedziny prawa sztuki z całego świata wzięli udział w tym interaktywnym spotkaniu, aby wysłuchać dyskusji następujących panelistów:

- Camilli Perera-de Wit (Zarząd CAfA, Dyrektor Generalny Holenderskiego Instytutu Arbitrażowego),
- dr. hab. Piotra Steca (Uniwersytet Opolski),
- dr. hab. Alicji Jagielskiej-Burduk (Uniwersytet Opolski),
- prof. dr. hab. Kamila Zeidlera (Uniwersytet Gdański),
- Natalii Mikołajczyk (Managing Associate, Linklaters)

Dyskusję moderowała dr Weronika Weems (CAfA Executive Officer, Legal Counsel).

INFORMACJE

Weronika Weems

Camilla Perera-de Wit otworzyła obrady prezentacją dotyczącą historii, organizacji oraz celów CAfA. Następnie rozpoczęła się dyskusja, w której paneliści omówili szeroki zakres zagadnień, takich jak m.in.:

- zalety i wady międzynarodowej instytucji arbitrażowej dla świata sztuki,
- wyzwania dla krajowych sądów podczas rozstrzygania sporów artystycznych,
- krajowe metody rozwiązywania sporów dotyczących sztuki w Polsce,
- klauzula arbitrażowa w umowach kupna dzieł sztuki,
- wpływ pandemii COVID-19 na spory artystyczne,
- wpływ CAfA na rynek sztuki,
- prawdopodobieństwo skierowania pierwszej sprawy do CAfA z Polski.

II. 1. Moderator Weronika Weems wraz z panelistami: Alicją Jagielską-Burduk, Piotrem Stecem, Camillą Perera-de Wit, Kamilem Zeidlerem, Natalią Mikołajczyk

Paneliści podzielili się wieloma przykładami ze swojej praktyki oraz wyjaśnili publiczności potencjał CAfA jako specjalistycznej instytucji do rozstrzygania sporów artystycznych. Czy pierwsza sprawa trafi do CAfA z Polski, czy z innego kraju, zależy od kilku czynników, w tym świadomości o istnieniu CAfA.

Za pomocą tego krótkiego tekstu chcielibyśmy zachęcić Państwa do odwiedzenia naszej strony internetowej oraz zapoznania się z naszą ofertą:

<https://www.cafa.world/>

Sąd Arbitrażowy ds. Sztuki (Court of Arbitration for Art – CAfA):
Webinar na temat rozwiązywania sporów artystycznych...

The image shows two presentation slides from a webinar. The top slide is titled "Court Of Arbitration for Art (CAfA)" and features a screenshot of a New York Times article. The article headline is "Leonardo da Vinci Painting Sells for \$450.3 Million, Shattering Auction Highs". The author is Art & Resonance. The slide also includes the NAI logo (Netherlands Arbitration Institute) and the CAfA logo. The bottom slide is also titled "Court Of Arbitration for Art (CAfA)" and features a quote from Judge Charles Ramos: "I have never seen an industry more ripe with fraud and misconduct than the art business. To say there's such a thing as artistic ethics is an oxymoron. Most of the cases I've had involving art dealers involve fraud outright. Just plain old fraud. This is not a nice business." The quote is dated January 9, 2018. This slide also includes the NAI logo and the CAfA logo.

II. 2. Slajdy z prezentacji Camilli Perera-de Wit dotyczącej CAfA

CAfA to pierwszy sąd arbitrażowy zajmujący się wyłącznie sporami z zakresu prawa sztuki¹, utworzony w 2018 r. dzięki wspólnej inicjatywie Holenderskiego Instytutu Arbitrażowego oraz fundacji Authentication in Art. Ma on stanowić forum dla prowadzenia postępowań arbitrażowych i mediacji w zakresie sporów

¹ T. Braultte, *Art Law Dispute Resolution and the Court of Arbitration for Art*, „b-Arbitra. Belgian Review of Arbitration” 2022, vol. 2, s. 218-237.

artystycznych². Ponadto instytucja ta oferuje stronom procesu wsparcie prestiżowego Holenderskiego Instytutu Arbitrażowego³.

Do celów CAfA jako organizacji non profit należy promowanie arbitrażu i mediacji oraz innych prawnych środków zapobiegania sporom i ich rozwiązywania, które pojawiają się w szeroko rozumianej dziedzinie prawa sztuki⁴.

Na przełomie ostatnich lat dostrzeżono ograniczenia tradycyjnego procesu sądowego w rozwiązywaniu sporów artystycznych. Istnieje wiele wad krajowych procesów sądowych, m.in. wysokie koszty i wydłużony czas procesu, brak neutralności w przypadkach restytucji dzieł sztuki, brak poufności orzeczeń krajowych sądów⁵. W rezultacie w świecie sztuki pojawił się rosnący trend zwracania się ku alternatywnym metodom rozstrzygania sporów. Utworzenie CAfA jest odpowiedzią na potrzebę wyspecjalizowanych usług w zakresie rozwiązywania problemów wymagających fachowej wiedzy. CAfA to forum dostosowane do sporów związanych ze sztuką, uwzględniające zawiłości transakcji artystycznych, kwestie wyjaśnienia proveniencji dzieł sztuki czy też ustalenia ich autentyczności. Utworzenie CAfA jest milowym krokiem w kierunku nowej ery w rozwiązywaniu sporów dotyczących prawa sztuki⁶.

Regulamin Arbitrażowy CAfA wszedł w życie 1 stycznia 2019 r. Według Tary Braulotte głównym celem CAfA jest złączenie rozdzwiewku między decyzjami sądów a stanowiskiem ekspertów do spraw rynku sztuki oraz sprawienie, aby decyzje były bardziej akceptowalne i zrozumiałe dla uczestników rynku⁷. Istnienie puli wyspecjalizowanych w dziedzinie sztuki ekspertów i arbitrów jest cechą wyróżniającą ten sąd arbitrażowy⁸. Oto kilka istotnych zalet CAfA: sąd może zdecydować o przeprowadzeniu rozprawy w dowolnym – innym niż Haga – miejscu na świecie (co do zasady CAfA ma siedzibę w Hadze, w Holandii), CAfA ma na celu zminimalizowanie czasu i kosztów procesu, zapewnienie poufności postępowania (co jest fundamentalne w świecie sztuki) oraz zagwarantowanie międzynarodowej wykonalności wyroków⁹.

CAfA może odegrać rewolucyjną rolę w sposobie rozwiązywania sporów dotyczących sztuki. Jeśli chcesz być częścią tej historii, zachęcamy Cię do zainspirowania się przedstawionymi, potencjalnymi korzyściami alternatywnych metod rozstrzygania sporów artystycznych i wszczęcia pierwszego w historii procesu przed CAfA.

² https://www.cafa.world/cafa/about_us/ [dostęp: 12.04.2024].

³ https://www.cafa.world/cafa/about_us/ [dostęp: 12.04.2024].

⁴ https://www.cafa.world/cafa/about_us/ [dostęp: 12.04.2024].

⁵ Kompleksowe omówienie niedoskonałości krajowych postępowań sądowych w zakresie rozstrzygnięcia sporów dotyczących dzieł sztuki: T. Braulotte, op. cit.

⁶ S. Bhutoria, S. Ghaffari, A. Motamedi, *Art Disputes and the Court of Arbitration for Art: Evolution or Revolution?*, 21.01.2021, <https://aria.law.columbia.edu/art-disputes-and-the-court-of-arbitration-for-art-evolution-or-revolution/?cn-reloaded=1> [dostęp: 14.04.2024].

⁷ T. Braulotte, op. cit.

⁸ S. Bhutoria, S. Ghaffari, A. Motamedi, op. cit.

⁹ Wyczerpująco na temat Regulaminu Arbitrażowego CAfA: T. Braulotte, op. cit.